เรื่องเสร็จที่ ๗๒๓/๒๕๕๓

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การเก็บหาผลปาล์มน้ำมันและการทำลายคันดินกั้นน้ำทะเลในที่ดินที่อยู่ในเขตป่าชายเลนที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ซึ่งออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ทส ๐๔๐๕/๘๒๒ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ในเขตป่าชายเลนซึ่งเป็นเขตอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ ท้องที่ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ได้มีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) เป็นการเฉพาะราย (โดยมิได้แจ้งการครอบครอง) ตามมาตรา ๕๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้แก่ผู้ที่มิได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินมาก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ และกรมที่ดินได้มีคำสั่ง ที่ ๕๐๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ดังกล่าว จำนวน ๔๔ แปลง เนื้อที่ ๑,๕๐๗ ไร่ แล้ว บริเวณที่ดินป่าชายเลนที่ถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ในส่วนที่อยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติแต่อยู่ในเขตป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีราษฎรขุดดิน ยกร่อง ทำคันดินกั้นน้ำทะเลเพื่อปลูกสร้างสวนปาล์มน้ำมัน และปัจจุบันยังเก็บหาผลปาล์มน้ำมันจากต้นปาล์มน้ำมันที่ได้ปลูกขึ้นก่อนที่มีการเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) รวมทั้งได้เข้าไปแผ้วถาง ใส่ปุ๋ยต้นปาล์มน้ำมัน และซ่อมแซมคันดินกั้นน้ำทะเลด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่ที่คุ้มครองดูแลป่าชายเลนดังกล่าวประสงค์จะทำลายคันดินเพื่อให้น้ำทะเลเข้ามาหล่อเลี้ยงป่าชายเลนเพื่อให้ป่าชายเลนสามารถคงอยู่ได้

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้พิจารณากรณีดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กรณีการเก็บหาผลปาล์มน้ำมันและการที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะทำลายคันดินกั้นน้ำทะเลมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่สำคัญ โดยมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า ที่ดินที่ถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แล้ว เป็นที่ดินรกร้างว่างเปล่า ซึ่งมีสถานะเป็นป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ผลปาล์มน้ำมันในที่ดินดังกล่าวเป็นของป่าที่ไม่ใช่ของป่าหวงห้ามตามพระราชกฤษฎีกากำหนดของป่าหวงห้าม พ.ศ. ๒๕๓๐ ผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน พนักงานเจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดๆ ก็สามารถดำเนินการเก็บหาผลปาล์มน้ำมันได้โดยเสรี แต่ต้องไม่ทำให้ป่าได้รับความเสียหาย ซึ่งเป็นการกระทำการอันเป็น

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนมาก ที่ นร ๐๙๐๑/๑๒๐๓ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความผิดตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ส่วนการทำลายคันดินกั้นน้ำทะเลนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจปรับปรุงพื้นที่เพื่อการปลูกป่าชายเลนย่อมกระทำได้ แต่ต้องมิให้มีผลกระทบต่อราษฎรให้ได้รับความเสียหาย เช่น ทำให้น้ำทะเลท่วมพืชผลของราษฎรเสียหาย

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า ที่ดินที่ถูกเพิกถอนหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แล้ว เป็นป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ ห้ามอนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณี ราษฎรหรือผู้ใดก็ตามไม่สามารถเข้าไปเก็บหาผลปาล์มน้ำมัน หรือเข้าไปใช้ประโยชน์ใด ๆ ในเขตป่าชายเลนดังกล่าวแต่อย่างใด แม้ว่าผลปาล์มน้ำมันเป็นของป่าที่มิใช่ของป่าหวงห้ามก็ตาม ส่วนการทำลายคันดินกั้นน้ำทะเลนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ปรับปรุงพื้นที่เพื่อการปลูกป่าชายเลน ไม่อาจดำเนินการทำลายคันดินซึ่งจะทำให้น้ำทะเลท่วม และมีผลให้ราษฎรได้รับความเสียหาย และอาจถูกราษฎรฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายได้

เพื่อความถูกต้องในการปฏิบัติงานของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และเป็นบรรทัดฐานในการคุ้มครอง ดูแล รักษาพื้นที่ป่าชายเลนอันเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายในกรณีดังกล่าว ดังนี้

๑. การเก็บผลปาล์มน้ำมันที่ราษฎรได้ปลูกไว้ในที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ซึ่งต่อมาได้ถูกเพิกถอนในภายหลังในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาตินั้น บุคคลใดสามารถเก็บหาผลปาล์มน้ำมันได้หรือไม่

๒. การทำลายคันดินกั้นน้ำทะเลโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปรับปรุงพื้นที่ป่าชายเลนให้กลับคืนสู่สภาพเดิมจนสามารถฟื้นฟูป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งสามารถสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการดังกล่าวได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยมีผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดและข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การเก็บผลปาล์มน้ำมันจากต้นปาล์มน้ำมันที่ราษฎรได้ปลูกไว้ในที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แต่ต่อมาได้ถูกเพิกถอน ซึ่งอยู่นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติแต่อยู่ในพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ นั้น จะสามารถกระทำได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามที่หารือว่า ที่ดินที่มีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แต่ต่อมาได้ถูกเพิกถอน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) นี้ จึงไม่มีผลใช้บังคับและถือเสมือนว่าไม่เคยมีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) ดังกล่าว ทั้งนี้ ตาม

แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองในเรื่องเสร็จที่ ๒๖๘/๒๕๕๒[๑] และคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๗/๒๕๔๖[๒] และเมื่อถือเสมือนว่า ไม่เคยมีการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) แล้ว ที่ดินจึงกลับเป็นที่ดินที่ไม่มีบุคคลใดได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดิน และมีสภาพเป็นป่าตามนิยามคำว่า “ป่า” ตามมาตรา ๔ (๑)[๓] แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ รวมทั้งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามมาตรา ๑๓๐๔[๔] แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ส่วนผู้ใดจะเป็นเจ้าของต้นปาล์มน้ำมันที่ปลูกไว้ก่อนถูกเพิกถอนนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๕๙/๒๕๒๘[๕] และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้เคยวินิจฉัยไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๖๙๘/๒๕๕๐[๖] สรุปความได้ว่า ไม้ที่ปลูกในที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นทรัพย์นอกพาณิชย์ซึ่งไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของและไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูก ดังนั้น เมื่อต้นปาล์มน้ำมันได้ปลูกขึ้นในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ย่อมทำให้ต้นปาล์มน้ำมันไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของและไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูก ทั้งนี้ ตามแนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าว

---

[๑] บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง ผลใช้บังคับของคำสั่งทางปกครอง (หนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.)) ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๐๙๐๕/๒๕๒ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงกรมป่าไม้

[๒] คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๔๗/๒๕๔๖ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

[๓] มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

(๑) “ป่า” หมายความว่า ที่ดินที่ยังมิได้มีบุคคลได้มาตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ ฯลฯ

[๔] มาตรา ๑๓๐๔ สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น รวมทรัพย์สินทุกชนิดของแผ่นดินซึ่งใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน เช่น

(๑) ที่ดินรกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่น ตามกฎหมายที่ดิน

ฯลฯ ฯลฯ

[๕] บันทึก เรื่อง หารือปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการปลูกป่า ตามข้อ ๑๗ แห่งสัมปทานทำไม้หวงห้ามธรรมดานอกจากไม้สัก และมาตรา ๑๖ กับมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และการปลูกป่าในเขตปฏิรูปที่ดินหรือนิคม ตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ (ไม้ที่ปลูกขึ้นดังกล่าวจะเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ปลูกไม้นั้นหรือไม่ และการตัดฟันไม้ดังกล่าวและการนำไม้นั้นเคลื่อนที่จะอยู่ในบังคับของกฎหมายว่าด้วยการป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติหรือไม่) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนมาก ที่ ๐๕๐๑/๓๗๓ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๘ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

[๖] บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง กรรมสิทธิ์ในต้นไม้ที่บุคคลปลูกขึ้นและอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๕๕๒ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำหรับปัญหาที่ว่าจะมีผู้ใดเข้าเก็บผลปาล์มน้ำมันได้หรือไม่นั้น เมื่อต้นปาล์มน้ำมันไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ ย่อมทำให้ผลปาล์มน้ำมันซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากต้นปาล์มน้ำมันนั้นไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของและไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ปลูกด้วย ผู้ใดจะเข้าไปเก็บผลปาล์มน้ำมันจึงย่อมกระทำได้ อย่างไรก็ตาม เมื่อต้นปาล์มน้ำมันได้ปลูกอยู่ในพื้นที่ที่เป็น “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งมีบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือการกระทำใด ๆ ที่จะเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น การกระทำใด ๆ ที่จะเป็นการทำลายป่าหรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่นย่อมเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อมาตรา ๕๔[๗] แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ และมีโทษตามมาตรา ๗๒ ตรี[๘] แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๒ ส่วนกรณีการดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้น เมื่อคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ กำหนดแนวทางการดำเนินการและการใช้ประโยชน์ในที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน โดยห้ามมิให้อนุญาตการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนในทุกกรณีทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเปิดโอกาสให้ป่าชายเลนได้ฟื้นตัวกลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่ในการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป โดยต้องควบคุมดูแลมิให้มีการกระทำใด ๆ อันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายและเป็นการทำลายสภาพป่าชายเลน

ประเด็นที่สอง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำลายคันดินกั้นน้ำทะเลในที่ดินดังกล่าว เพื่อปรับปรุงพื้นที่ป่าชายเลนให้ฟื้นฟูกลับคืนสู่สภาพเดิมได้หรือไม่ เห็นว่า เมื่อได้ให้ความเห็นในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า ที่ดินตามกรณีที่หารือนี้ เป็นที่ดินที่ไม่มีบุคคลใดได้มาตามประมวลกฎหมายที่ดินอันมีสถานะเป็นป่าตามมาตรา ๔ (๑)[๙] แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และอยู่ในเขตป่าชายเลนซึ่งเป็นเขตอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ รวมทั้งเป็นที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง[๑๐] แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่ง

---

[๗] มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้ผู้ใด ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือเผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายป่า หรือเข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่จะกระทำภายในเขตที่ได้จำแนกไว้เป็นประเภทเกษตรกรรม และรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาหรือโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

ฯลฯ ฯลฯ

[๘] มาตรา ๗๒ ตรี ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

[๙] โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

[๑๐] มาตรา ๘ บรรดาที่ดินทั้งหลายอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา และดำเนินการคุ้มครองป้องกันได้ตามควรแก่กรณี อำนาจหน้าที่ดังว่านี้ รัฐมนตรีจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ก็ได้

แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ ได้กำหนดให้บรรดาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของแผ่นดินนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่ในการดูแลรักษาและดำเนินการคุ้มครองป้องกันที่ดินนั้นได้ตามควรแก่กรณี โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะมอบหมายให้ทบวงการเมืองอื่นเป็นผู้ใช้ก็ได้ เมื่อกรณีนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้นำพื้นที่ป่าชายเลนที่จำแนกออกเป็นเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ พื้นที่งอกชายฝั่งทะเลที่เกิดขึ้นใหม่ให้กรมป่าไม้กันไว้เป็นพื้นที่อนุรักษ์และฟื้นฟู มารวมเป็นพื้นที่เขตอนุรักษ์ทั้งหมด โดยให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณประจำปีให้กรมป่าไม้ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าชายเลน และโดยที่ต่อมาได้มีการโอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ของกรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนที่เกี่ยวกับงานจัดการป่าชายเลน มาเป็นของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแล้ว กรณีจึงทำให้บรรดาอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่งใด หรือที่อ้างถึงกรมป่าไม้ในส่วนงานที่เกี่ยวกับการจัดการป่าชายเลน ให้ถือว่าโอนมาเป็นอำนาจหน้าที่หรือถือว่าเป็นการอ้างถึงกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๐ (๒) (ข)[๑๑] ประกอบกับมาตรา ๑๖๑[๑๒] แห่งพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕

ฯลฯ ฯลฯ

[๑๑] มาตรา ๖๐ ให้โอนบรรดากิจการ อำนาจหน้าที่ ทรัพย์สิน งบประมาณ หนี้ สิทธิ ภาระผูกพัน ข้าราชการ ลูกจ้าง และอัตรากำลังของส่วนราชการดังต่อไปนี้ มาเป็นของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฯลฯ ฯลฯ

(๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฯลฯ ฯลฯ

(ข) กรมป่าไม้ เฉพาะ

๑. สำนักวิชาการป่าไม้ เฉพาะที่เกี่ยวกับงานป่าชายเลน และสถานีวิจัยป่าชายเลน จังหวัดระนอง ของกลุ่มพัฒนาป่าชายเลนและป่าพรุ ในส่วนวิจัยเศรษฐกิจและพัฒนาการจัดการป่าไม้

๒. สำนักงานป่าไม้เขต เฉพาะ

๒.๑ ฝ่ายจัดการป่าชายเลน

๒.๒ ฝ่ายอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เฉพาะที่เกี่ยวกับงานจัดการป่าชายเลน

ฯลฯ ฯลฯ

[๑๒] มาตรา ๑๖๑ บรรดาอำนาจหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งใดของส่วนราชการหรือของส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมา หรือของรัฐมนตรี

นอกจากนี้ โดยที่ข้อ ๑[๑๓] ของกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้กำหนดให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลน เพื่อความอุดมสมบูรณ์ มั่งคั่ง สมดุล และยั่งยืนของทะเลไทย โดยให้สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลนมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกัน และปราบปรามการทำลายป่าชายเลน ดังนั้น กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งจึงมีอำนาจในการสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปดำเนินการฟื้นฟูและทำลายคันดินกั้นน้ำทะเล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงสภาพพื้นที่ให้ป่าชายเลนได้ฟื้นตัวกลับคืนสู่ความอุดมสมบูรณ์ อันเป็นการดำเนินการตามแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการพื้นที่ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓

(ลงชื่อ) อัชพร จารุจินดา
(นายอัชพร จารุจินดา)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๕๓

เจ้าสังกัด และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมาดังกล่าว ให้โอนมาเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอน หรือของรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอนดังกล่าว แล้วแต่กรณี

บรรดาบทบัญญัติของกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งใดที่อ้างถึงส่วนราชการหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมา หรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของส่วนราชการที่โอนมาดังกล่าว ให้ถือว่าอ้างถึงส่วนราชการที่รับโอนหรือรัฐมนตรีเจ้าสังกัด และผู้ดำรงตำแหน่งหรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการที่รับโอนดังกล่าว แล้วแต่กรณี

[๑๓] ข้อ ๑ ให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีภารกิจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งป่าชายเลน เพื่อความสมบูรณ์ มั่งคั่ง สมดุล และยั่งยืนของทะเลไทย เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นเพื่อจัดทำนโยบายและแผนเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง